

Alles voor het leesplezier

De boekbespreking, het boekformulier en het vak begrijpend lezen: **Jacques Vriens** vindt het boosdoeners die leesplezier verpesten. Hoe kan het anders?

We willen graag leesplezier bevorderen, maar het lijkt wel of we van alles bedenken om het kinderen tegen te maken. Terwijl plezier in lezen zorgt voor leeservaring en daar heb je heel veel aan. Natuurlijk gaat er ook een knop om als je leest. Vanaf dát moment is je eigen verbeelding de baas. Leeservaring zorgt er ook voor dat je aan de slag kunt met een tekst en niet denkt: hoe kom ik ooit door al die letters heen?

Boekbespreking

Er zijn een paar boosdoeners die leesplezier verpesten. Om te beginnen: de boekbespreking. Kinderen (en ouders) raken in de stress omdat er ineens PowerPoints, boekendozen en wat al niet bedacht moet worden. Ik zei altijd: 'Je mag reclame maken voor een boek dat jij mooi, leuk of verdrietig vindt. Vertel de korte inhoud en lees een stukje voor.' Vanaf groep 6 vroeg ik om ook iets over de schrijver te vertellen en andere titels te noemen.

Een andere 'verpester' is administratie. Heb je uiteindelijk een boek uit, moet je een heel formulier invullen! Ik liet mijn kinderen de titel in een map zetten. Als het uit was, gaven ze het boek 1 tot 3 'sterren'. Voor het allermooiste boek 'tot nu toe', mocht je 4 sterren geven. En niet-uitgelezen was een kruisje. Eens in de zoveel weken besprak ik 'de map' in de kring. Dat leverde mooie gesprekken op: waarom Jelle een boek 4 sterren waard vond en Evi het niet had uitgelezen.

Begrijpend lezen

Maar de grootste boosdoener is natuurlijk 'begrijpend lezen': min of meer willekeurige teksten lezen en daarover vragen beantwoorden. Bij mij kwam tekstbegrip aan de orde bij vakken als aardrijkskunde of geschiedenis. Ik ging bijvoorbeeld met mijn klas naar een prehistorisch dorp, vertelde spannende verhalen en de kinderen maakten er toneelstukjes of tekeningen over. Kortom: ik 'vulde' het begrip prehistorie op een interessante manier. Daarna zei ik: 'Ik wil weten wat jullie er nu van weten. Lees bladzijden 5-14 in je boek, volgende week stel ik daar vragen over.' Samen keken we hoe je 'grip' op zo'n tekst krijgt.

Een schema maken van een tekst? Steekwoorden opschrijven? Vragen maken? Dat mocht in tweetallen. Als mijn kinderen daarna echt gingen 'leren' voor de overhoring, kozen ze de werkvorm die het beste bij hen paste. Dát is begrijpend lezen, maar dan met een doel! En dat doe je het hele jaar door. De vraagstelling in de eindtoets (de 'doorstroomtoets') moet je een paar keer oefenen voordat die wordt afgenomen om kinderen ermee vertrouwd te maken.

Laat kinderen
dagelijks een
halfuurtje lezen

Melkmachine

Het állerbelangrijkste blijft natuurlijk dat kinderen dagelijks een halfuurtje lezen. De leraar doet dat dan ook. (Handig voor leraren die zelf niet zulke lezers zijn.) Belangrijk is wel dat kinderen makkelijk kunnen ruilen en dus niet een hele week met een 'stom' boek in hun latje zitten. En dat leerlingen die geen geschikt boek vinden, worden geholpen. Verder had ik een hoekje met koptelefoons en konden kinderen een luisterboek opzetten en 'meekijken' in het boek. Vooral voor kinderen die niet zulke goede lezers waren, was 'de melkmachine' (zoals het hoekje al snel genoemd werd) een uitkomst. Ik was altijd trots als een kind zei: 'Vandaag ga ik niet aan de melkmachine, ik lees zelf wel.' Kortom: alles voor het leesplezier! ■

Jacques Vriens is kinderboekenschrijver en oud-basisschooldirecteur.

Scan de code om een langere versie van dit artikel te lezen:

